

САОПШТЕЊЕ FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА/ YEAR XI

САРАЈЕВО, 20.11.2020.

БРОЈ / NUMBER 1

ЖИВОТНА СРЕДИНА ENVIRONMENT

КОМУНАЛНИ ОТПАД, 2019 MUNICIPAL WASTE, 2019

Генерирани комунални отпад

Босна и Херцеговина је у 2019. години генерисала 1,2 милиона тона комуналног отпада, што је за 1,3% мање у односу на 2018. годину.
Становник Босне и Херцеговине произвео је у просјеку 352 кг комуналног отпада у 2019. години, 3 кг мање него у 2018. години.

У 2019. јавним одвозом је прикупљено 933.455 тона комуналног отпада, што је 1,3% више у поређењу са 2018.

Подаци који указују на поријекло стварања прикупљеног комуналног отпада показују да је највећи пораст био регистрован у сакупљању отпада из домаћинства, што је у односу на 2018. износило 2,1 посто или 15.000 тона.

Третман комуналног отпада

1.133 хиљ. тона отпада је пристјело на контролирана одлагалишта отпада, од тога је трајно одложено 95% отпада, као опција збрињавања. Стопа одлагања комуналног отпада пала је на 0,6% у 2019. години, што је незнатан пад у односу на 2018. Тренутни тренд указује на то да треба учинити више на превенцији стварања отпада, као и на значајном повећању стопе рециклирања у наредним годинама.

Municipal waste generation

*Bosnia and Herzegovina generated 1.2 million tonnes of municipal waste in 2019, dropped 1,3% on 2018.
A resident of Bosnia and Herzegovina generated on average 352 kg of municipal waste in 2019, 3 kg less than in 2018.*

In 2019, 933.455 tonnes of municipal waste were collected, by public transportation which is 1.3% more compared to 2018.

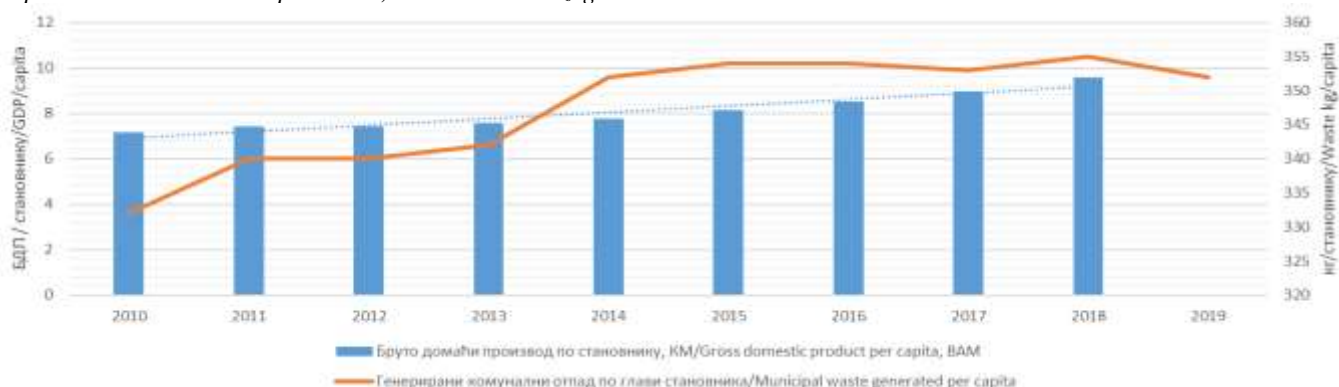
Data comprising the origins of municipal waste collected indicates that the major increase was registered in the households waste collection, 2,1% or 15.000 tonnes more, compared to 2018.

Municipal waste treatment

1,133,000 tons of waste arrived at controlled landfills, of which 95% was permanently disposed, as disposal option. The municipal waste disposal rate fell to 0.6% in 2019, which is a slight decrease compared to 2018. The current trend suggests that more needs to be done on waste prevention, as well as a significant increase in the recycling rate in the coming years.

Граф 1. ПРОИЗВЕДЕНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД, Босна и Херцеговина

Graph 1. Generated municipal waste, Bosnia and Herzegovina

Табела 1. ПРОИЗВЕДЕНИ КОМУНАЛНИ ОТПАД, Босна и Херцеговина
Table 1. Generated municipal waste, Bosnia and Herzegovina

	2019	
Произведени комунални отпад, тона	1.228.309	Generated municipal waste, tonnes
Годишња количина отпада по становнику, kg	352	Annual municipal waste per person, kg
Дневна количина отпада по становнику, kg	0,98	Daily municipal waste per person, kg

Табела 2. ПРИКУПЉЕНИ ОТПАД ЈАВНИМ ОДВОЗОМ, ПРЕМА ИЗВОРУ НАСТАНКА, БиХ, 000 тона
Table 2. Waste collected by communal services by origin, BiH, 000 tonnes

	Укупно	Укупно	Укупно	Промијена %	Промијена %	
	Total	Total	Total	Age change,%	Age change,%	
	2017	2018	2019	2017-2018	2018-2019	
Отпад из домаћинства	700	713	728	1,8	2,1	Waste from households
Отпад из производних и услужних дјелатности	188	178	175	-5,3	-1,7	Waste from production and service activities
Отпад из јавних комуналних служби	26	29	30	15,3	3,4	Waste from public communal services
УКУПНО	914	921	933	0,7	1,3	TOTAL

Табела 3. САСТАВ ОТПАДА ПРИКУПЉЕНОГ ЈАВНИМ ОДВОЗОМ, БиХ, тона
Table 3. Waste collected by communal services by composition, BiH, tonnes

	2019	
Папир и картон	24444	Paper and cardboard
Пластика	7728	Plastic
Метали	3727	Metals
Стакло	5399	Glass
Дрво	2097	Wood
Отпад електричне и електронске опреме ¹⁾	33	Waste electrical and electronic equipment
Биоразградиви отпад из врта и парка	22741	Biodegradable garden and park waste
Отпад који није биоразградив	14082	Non-biodegradable waste
Мјешовита амбалажа	2345	Mixed packaging
Мјешовити комунални отпад	801830	Mixed municipal waste
Остаци чишћења улица	16831	Street cleaning residues
Гломазни отпад	11352	Bulky waste
Биоразградиви отпад из кухиње и мензе	10507	Biodegradable kitchen and canteen waste
Текстил	2767	Textiles
Опасни отпад	49	
Остало	7523	Other
УКУПНО	933.455	TOTAL

1) Опасни отпад је укључен
Includes hazardous waste

Табела 4. САСТАВ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТАВА ПРИКУПЉЕНОГ ЈАВНИМ ОДВОЗОМ , БиХ, тона
Table 4. Household waste by material, Bosnia and Herzegovina, tonnes

	2019	
Папир ¹⁾	5950	Paper ¹⁾
Стакло ¹⁾	2158	Glass ¹⁾
Пластика ¹⁾	4283	Plastic ¹⁾
Метали ¹⁾	2309	Metals
Остали амбалажни отпад	1533	Other packaging waste
Текстил	1616	Textiles
Електроника	20	Electronics
Храна и други органски материјал ¹⁾	15569	Food and other wet organic ¹⁾
Отпад који није биоразградив	9308	Non-biodegradable waste
Дрво	642	Tree
Крупни отпад	7289	Textiles
Опасни отпад	11	Hazardous waste
Мијешани отпад	674458	Mixed waste
Друго ¹⁾	2926	Other ²⁾
УКУПНО	728072	TOTAL

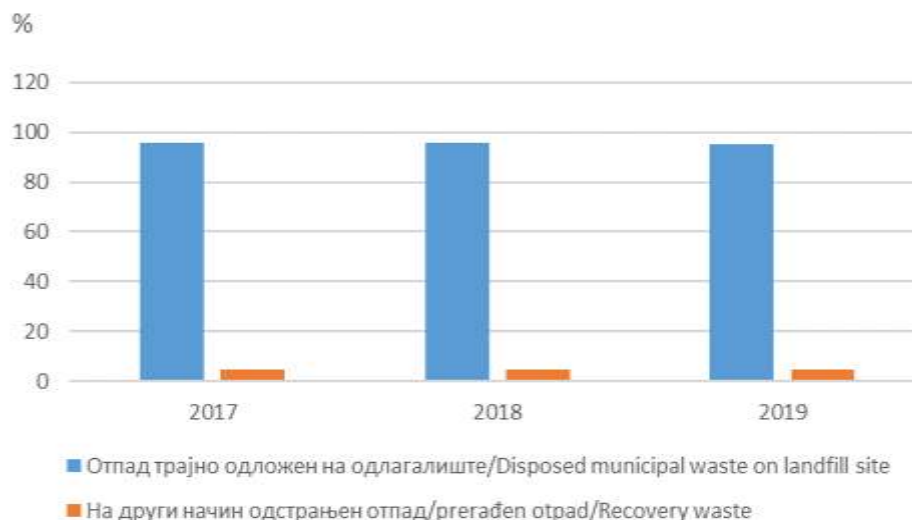
- 1) Укључује амбалажни отпад и одвојено прикупљени отпад
2) Боје, љепила, отпад који није специфициран на други начин

Табела 5. ПОСТУПАЊЕ СА ОТПАДОМ ПРИСПЈЕЛИМ НА ОДЛАГАЛИШТА ОТПАДА, БиХ, 000 тона
Table 5. Municipal solid waste management, BiH, 000 tonnes

	Укупно	Укупно	Укупно	Промјена %	Промјена %	
	Total	Total	Total	Age change,%	Age change,%	
	2017*	2018*	2019	2017-2018	2018-2019	
Отпад трајно одложен на одлагалиште	1.077	1.094	1.087	1,5	-0,6	Waste disposed in landfill
На други начин одстрањен отпад ⁴⁾	18	18	19	0,4	0,5	Removal of waste in other way ⁴⁾
Прерађен отпад ⁵⁾	27	27	27	0,7	1,1	Recovered waste ⁵⁾
УКУПНО	1.122	1.139	1.133	1,5	-0,5	TOTAL

- Коригован податак

Граф 2. УПРАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ, БиХ, %
Graph 2. Municipal solid waste management, BiH,%

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Подаци представљени у овом саопштењу заснивају се на методологији која се примјењује за извјештавање о комуналном отпаду које Агенција за статистику БиХ (БХАС) подноси Еуростату на годишњем нивоу.

Подаци Еуростата о стварању и третману комуналног отпада, који су изражени у килограмима по становнику, темеље се на подацима БХАС-а о укупном становништву, као процјени средином године.

Подаци о комуналном отпаду се прикупљају путем статистичких истраживања: Годишњи извјештај о сакупљеном отпаду (образац КОМ 6аD) и Годишњи извјештај о одложеном отпаду (образац КОМ 6аD).

КОМ 6аС извјештајне јединице су пословни субјекти, којима је општина додијелила право на сакупљање отпада, без обзира на то да ли су они само сакупљачи отпада или у исто вријеме управљају одлагалиштем отпада (потпуна покривеност).

Сврха годишњег истраживања о сакупљању отпада (КОМ 6аD) је праћење података о прикупљеним / примљеним количинама отпада и његовим накнадним токовима. Ово истраживање такође представља извор података о извозу отпада. Извјештајне јединице - сакупљачи отпада дужни су водити евиденцију о прикупљеном отпаду и начином поступања с њим у складу са важећом законском регулативом.

Сљедеће кључне варијабле се мјере у истраживању о сакупљању отпада (КОМ 6аD):

- Укупна годишња количина прикупљеног отпада:
- Количина прикупљеног (одложеног, предатог) отпада
- Количина отпада према извору настанка
- Количине испоручене на територији БиХ другим компанијама на даље поступање
- Количине извезеног отпада

Кључне статистике у истраживању КОМ 6аD су подаци о:

- Количини сакупљеног отпада према врсти отпада (Европска листа отпада - LoW, Европска класификација отпада за статистику - EWCSTAT класификација).

КОМ 6аD извјештајне јединице су пословни субјекти који управљају комуналним одлагалиштем отпада. У упитнику се приказују све количине отпада које су у години извјештавања приспјеле на одлагалиште, без обзира на то како је отпад прикупљен.

Проматране јединице су пословни субјекти који у оквиру своје дјелатности прикупљају отпад од других привредних субјеката у сврху даље прераде или одлагања и имају еколошку дозволу за прераду и / или одлагање отпада.

Кључне варијабле:

- Укупна годишња количина и залихе прикупљеног отпада
- Методе третмана отпада за прикупљени отпад у референтној години

Додатне информације о методологији прикупљања података могу се наћи на:

http://www.bhas.ba/data/Publikacije/Metodologije/ENV_00_2020_MD_0_BS.pdf

NOTES ON METHODOLOGY

Data presented in this new release is based on methodology that is applied for the municipal waste data reporting which is submitted on an annual basis by Agency for Statistics of BiH (BHAS) to Eurostat.

Eurostat data on municipal waste generation and treatment, which is expressed in kilograms per capita, is based on BHAS data regarding the total population as a mid year estimate.

Data on municipal waste is collected through statistical surveys: Annual report on collected municipal waste (form KOM-6aS) and Annual report on the amount of waste landfilled (form KOM-6aD).

KOM-6aS, reporting units are business entities, which have been granted the right to waste collection, regardless of whether they are only waste collectors or at the same time manage the landfill site (full coverage).

The purpose of the annual waste collection (KOM 6aS) survey is to monitor data on the collected/received quantities of waste and its subsequent flows. This survey represents also a source for data on waste export. Reporting units – waste collectors are obliged to keep a record of the collected waste and how it is handled in accordance with the applicable legislation

The following key variables are measured in the KOM 6aS:

- *Total annual amount of collected waste:*
- *Amount of collected (disposed, delivered) waste*
- *The amount of waste according to the source*
- *Quantities delivered on the territory of BiH to other companies for further processing*
- *Quantities of exported waste*

The key statistics in the KOM6aS survey are data on:

- *Quantity of collected waste by type of waste (European Waste List - LoW, European Waste Classification for Statistics - EWCSTAT classification).*

KOM 6aD reporting units are the business entities that manage the municipal landfill. Data are collected on the amount of waste that, in the year of reporting, arrived at the landfill, regardless of how the waste was collected.

The observed units are business entities that, within their activity, collect waste from other economic entities for the purpose of further processing or disposal and have an environmental permit for processing and / or disposal of waste.

Key variables:

- *Total annual quantity and stocks of collected waste*
- *Waste treatment methods for collected waste in the reference year*

More information relating on methodology may be accessed at:

http://www.bhas.ba/data/Publikacije/Metodologije/ENV_00_2020_MD_0_EN.pdf

ДЕФИНИЦИЈЕ

Отпад

је дефинисан од стране ЕУ Оквирне директиве о отпаду као свака супстанца или предмет које посједник одбацује или намјерава или мора одбацити.

Комунални отпад

дефинисан је као отпад који настаје у стамбеним насељима, а укључује отпад из домаћинства, као и други отпад из производне и/или услужне дјелатности ако је по својој природи или саставу сличан отпаду из домаћинства. Комунални отпад се састоји од отпада прикупљеног од стране или у име општинских власти, или директно од приватног сектора. Главни ток отпада потиче из домаћинства, иако је укључен и слични отпад из извора као што су трговина, канцеларије, јавне институције, вртни и тржишни отпад. Такође укључује и гломазан отпад.

Мијешани комунални отпад

је отпад из домаћинства, отпад из трговина, индустрије, из установа, грађевински отпад, а који је по особинама и саставу сличан отпаду из домаћинства, и из којег посебним поступком нису издвојени поједини материјали (као што је папир, стакло и др.) те у Листи отпада означен као 20 03 01.

Категорије отпада

су дефинисане на основу Европске статистичке Класификације отпада (EWC-Stat), која представља номенклатуру орјентисану према материји и која је посебно креирана за ЕУ статистику отпада. 51 категорија отпада садржи 21 категорију опасног отпада и 30 категорија неопасног отпада. Скупови података садрже појелу на 51 категорију отпада према Европској класификацији отпада за статистичке сврхе: [EWC-Stat](#). То је класификација која се углавном односи на супстанце и разликује опасни и неопасни отпад. Класификација је повезана са административном класификацијом Листа отпада: [List of wastes](#).

Одвојено прикупљене врсте отпада

Папир, картон, стакло, текстил и др.

На други начин одстрањен отпад

је обухваћен операцијама чији је циљ завршно збрињавање отпада који се не може прерадити и који пролази кроз различите поступке обраде.

Прерађен отпад

је корисни отпад или компоненте отпада, укључујући прије свега рециклирани отпад, поновно кориштени отпад, компостирани отпад, отпад кориштен у уређајима за сагорјевање и индустријским пећима или отпад кориштен за стварање горива. Не сматра се прерађеним онај отпад који се користи за спаљивање отпада и друге топлинске поступке предвиђене за збрињавање отпада.

Одлагалиште отпада

је мјесто намијењено одлагању отпада на површини или испод површине земљишта.

DEFINITIONS

Waste

is defined by the Waste Framework Directive of the EU, as any substance or object that the owner discards or intends or must discard.

Municipal waste

is defined as waste generated in residential areas, and includes waste from households, as well as other waste from production and/or service activities, if by its nature or composition it is similar to household waste. Municipal waste consists of waste collected by or on behalf of municipal authorities, or directly from the private sector. The main stream of waste originates from households, although similar wastes from sources such as shops, offices, public institutions, gardens and markets waste are included. It also includes bulky waste.

Mixed municipal waste

is household waste, waste from shops, industry, institutions, construction waste, which is by characteristics and composition similar to household waste, and from which particular materials are not separated by certain materials (such as paper, glass etc.) and it is in the List of waste designated as 20 03 01.

Waste categories

are defined on the basis of the European Statistical Waste Classification (EWC-Stat), which is a matter-oriented nomenclature and specifically created for EU waste statistics. The 51 categories of waste contain 21 categories of hazardous waste and 30 categories of non-hazardous waste. Data sets contain a division into 51 categories of waste according to the European Waste Classification for statistical purposes: [EWC-Stat](#). The classification is related to the administrative classification the List of Waste: [List of wastes](#).

Separately collected types of waste

paper, cardboard, glass, textile and similar

Other types of disposal of waste

Covers operations aimed at final disposal of waste that cannot be recovered, comprising mostly different waste processing procedures and waste landfilling.

Recovered waste

is designed for beneficial use of waste or waste components, comprising first of all recycled, reused, composted, and waste used in fuelling devices and industrial ovens or waste used for fuel generation. Waste used for incineration and other thermal procedures designed for waste disposal are not considered to be recovered waste.

Landfill

is intended for disposal at the surface or beneath the land surface.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон /Phone: +387 (33) 911 911 · Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта /E-mail: bhas@bhas.gov.ba · Интернетска страница /Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара: в.д директора Весна Ћужић
Person responsible: Vesna Čužić, Actg. Dir

Саопштење припремила: Шевала Корајчевић, Алма Џанановић
Prepared by: Sevala Korajcevic, Alma Džananović

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet
